

А К Т

лісопатологічного обстеження насаджень на доцільність призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів по дочірньому підприємству "Вінницький райагроліс" Вінницького обласного комунального спеціалізованого лісогосподарського підприємства "Віноблагроліс" (далі ДП "Вінницький райагроліс" ВОКСЛП "Віноблагроліс")

"03" листопада 2025 року

м. Вінниця

Нами, інженером-лісопатологом I категорії філії "Вінницялісозахист" державного спеціалізованого лісозахисного підприємства "Київлісозахист" (далі - філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист") Іриною ПРИЯНЧУК (відповідно до листа ВОКСЛП "Віноблагроліс" від "13" жовтня 2025 року № 504), лісничим ДП "Вінницький райагроліс" ВОКСЛП "Віноблагроліс" Петром ВАНЖУЛОЮ, майстром лісу ДП "Вінницький райагроліс" ВОКСЛП "Віноблагроліс" Володимиром ГОНЧАРОМ, в період з 30.10. по 31.10. 2025 року та 03.11.2025 року проведено лісопатологічне обстеження (у відповідності п. 8, 9 Порядку організації та захисту лісів затвердженого постановою КМУ від 20 травня 2022 р. № 612) в лісових насадженнях, що знаходяться в постійному користуванні ДП "Вінницький райагроліс" ВОКСЛП "Віноблагроліс" на доцільність призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів. Обстеженням встановлено наступне:

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Номер ділянки	Площа, що потребує проведення заходів, га	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування							категорія захисності	Причини призначення заходів	Орієнтовна інтенсивність проведення заходів, %
						склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметр	запас деревостану, м3			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	4	4	19.0			10ДЗ+ЯЛЄ	104	0.70	2	26	36	350	2	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, короїд типограф, стовбурові шкідники	5
	5	5	14.3			10ДЗ+ЯЛЄ	114	0.69	2	25	36	320	2	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, короїд типограф, стовбурові шкідники	5
	7	1	24.1			10ДЗ	104	0.70	2	24	32	305	2	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, стовбурові шкідники	5
	9	9	2.3			6ДЗ1ДЧР1ЯЗ1КЛГ1ЯВ +АКБ+ТК	62	0.80	1	22	24	310	2	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, опеньок осінній, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
	9	11	1.3			8ДЗ2ГЗ	59	0.70	1	22	26	240	2	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, стовбурові шкідники	5

ли́ська ді́льність	10	8	3.2		9С31ДЗ+КЛГ	109	0.50	2	25	40	270	2	соснові лубоїди, несправжній трутовик, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
	10	15	4.1		ЗЯВ2КЛГ2ЯЗЛ1С3(64)1Д31С3(37)	64	0.70	1	21	22	210	2	опеньок осінній, соснові лубоїди, несправжній трутовик, кореневі та стовбурні гнилі, стовбурові шкідники	10
	11	7	0.9		8ЯВ2КЛГ	51	0.80	1	18	18	190	2	кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
	11	8	1.8		10ДЗ	64	0.80	1	22	24	305	2	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, стовбурові шкідники	5
	14	5	2.4		7ГЗ3ДЗ	61	0.80	2	23	28	290	3	некроз граба, мікоз дуба, несправжній трутовик, стовбурові шкідники	5
	14	13	3.2		6ДЗ2ЛПД2ГЗ	94	0.65	1	27	40	285	3	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, стовбурові шкідники	5
	14	14	7.6		5ДЗ3ЛПД2ГЗ+ЯЗ	94	0.65	2	25	40	270	3	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, стовбурові шкідники	5
	27	1	12.0		6СЗ3ЯЛЕ1БП+ЛПД+ОС	52	0.60	1Б	24	28	335	3	соснові лубоїди, короїд типограф, кореневі та стовбурові гнилі	5
	27	4	11.1		10СЗК+БП+ЯЛЕ	52	0.85	1Б	24	26	440	3	коренева губка	5
	30	1	9.9		10ДЗ+ГЗ+ЛПД	70	0.80	1	22	28	308	3	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, стовбурові шкідники	5
	30	2	7.0		6ДЗ2ГЗ2ЛПД+ЧШ+БП	70	0.70	1	22	28	245	3	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, стовбурові шкідники	5
	30	9	1.8		10ДЗ+ГЗ	57	0.80	1	21	26	285	3	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, стовбурові шкідники	5
	34	1	9.0		6ЯЗ2ДЗ1ЯЗЛ1ЛПД+ГЗ+ЯВ+АКБ	69	0.60	1	23	30	230	3	опеньок осінній, некроз граба, несправжній трутовик, кореневі та стовбурні гнилі, стовбурові шкідники	5
	37	3	8.0		6ЛПД2ДЗ2ГЗ+ЯЗ	71	0.70	2	22	26	250	3	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
38	12	4.4		6ГЗ1ДЗ3ЛПД+ЯЗ	61	0.80	2	21	22	260	2	некроз граба, мікоз дуба, несправжній трутовик, стовбурові шкідники	5	

Вінн	39	6	3.3		8БП1БРС1АКБ+ЯЗ+ДЗ	59	0.65	1А	23	28	190	2	кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	10
	39	7	1.2		10БП	61	0.50	1	21	28	160	2	бактеріальна водянка	10
	39	25	8.7		8ДЗ2ГЗ+ЛПД	79	0.75	2	23	30	270	3	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, стовбурові шкідники	5
	41	4	2.2		10АКБ+КЛГ	61	0.60	1	21	32	160	3	кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
	41	8	7.1		10СЗК+БП+ЛПД+АКБ	47	0.75	1А	21	26	340	3	коренева губка	5
	42	9	4.2		6СЗ4АКБ	53	0.70	1А	23	26	250	3	соснові лубоїди, кореневі та стовбурові гнилі	10
	42	11	7.7		4ВЛЧЗЯЛЕЗБП+СЗ	53	0.75	1А	23	26	280	3	кореневі та стовбурові гнилі, короїд типограф, стовбурові шкідники	10
	45	4	4.0		9ДЗ1ГЗ+БРС+КЛГ	72	0.70	1	23	30	280	3	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, стовбурові шкідники	5
	48	1	3.5		10ДЗ+ГЗ+ОС	76	0.70	1	24	30	300	3	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, стовбурові шкідники	5
	48	2	2.4		10ДЗ	76	0.70	1	24	30	300	3	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, стовбурові шкідники	5
	48	3	2.9		3ДЗЗЯЗ2КЛГ1ГЗ1ЯВ+ОС+БП	69	0.85	1	24	38	330	3	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, опеньок осінній, некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
	50	2	3.5		3ДЗ1ГЗЗЯЗ2ЯВ1КЛГ	79	0.80	1	24	28	300	3	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, опеньок осінній, некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
	64	15	7.0		6ДЗ2БРС1ЛПД1ГЗ+АКБ	80	0.70	1	24	32	240	3	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
	70	4	2.8	2.6	4ЯЛЕЗСЗЗТК	49	0.70	1А	21	24	315	3	короїд типограф, соснові лубоїди	10
	74	8	4.2		10СЗК+БП	59	0.75	1А	24	26	390	3	коренева губка	5
	74	9	13.1		10СЗК+БП+ЯЛЕ	59	0.80	1А	24	26	425	3	коренева губка	5

78	2	1,3		7ДЗ2ЯЗ1ВЗШ+БП+ КЛГ	61	0,70	1	22	30	255	3	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, опеньок осінній, бактеріальна водянка, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
78	5	4,4		4ЯЛЕЗСЗ1БП1ЯЗ1ГЗ+ ЧШ+КЛП	56	0,65	1А	22	26	285	3	короїд типограф, соснові лубоїди, кореневі та стовбурові шкідники	10
79	5	1,0		5ЯЛЕ4СЗ1БП+ЯЗ	56	0,60	1А	22	26	310	3	короїд типограф, соснові лубоїди, кореневі та стовбурові шкідники	5
79	6	3,2		4ЯЗ2ДЗ2ЛПД2АКБ	66	0,60	1А	25	32	230	3	опеньок осінній, несправжній трутовик, кореневі та стовбурні гнилі, стовбурові шкідники	5
Разом ВСП:				234,9									
ВСЬОГО ВСП:				234,9									

Загальна обстежена площа ДП "Вінницький райагроліс" ВОКСЛП "Віноблагроліс" складає 234,9 га. По причинах призначення заходів (за переважаючим шкідником/хворобою) в загальному:

- судинний мікоз дуба - 133.6 га
- коренева губка - 35.5 га
- соснові лубоїди - 19.4 га
- опеньок осінній - 16.3 га
- кореневі та стовбурові гнилі - 14.1 га
- короїд типограф - 8.0 га
- некроз граба - 6.8 га
- бактеріальна водянка - 1.2 га

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень:

Переважаючою причиною розладнання обстежених хвойних деревостанів з головною породою сосна звичайна (СЗ) є коренева губка (*Heterobasidion annosum*) та діяльність комплексу стовбурових шкідників у видовому складі яких на СЗ провідне місце посідають лубоїди соснові (лубоїд сосновий малий (*Tomicus minor*) та лубоїд сосновий великий (*Tomicus piniperda*), в меншій мірі - короїд вершинний (*Ips acuminatus*) та шести зубий короїд (*Ips sexdentatus*). Насадження пошкоджені кореневою губкою в слабкому та середньому ступенях і характеризуються всиханням групового та куртинного характеру. Повнота насаджень нерівномірна – наявні вікна малих розмірів (по 0.01 - 0.02 га). Крони дерев ажурні (III та особливо IV категорій стану), приріст знижений, відпад глиці більше норми. Дерев IV категорії стану характеризуються окрім ажурності сильного ступеня, зміною забарвлення глиці до світлих або бурих тонів, суховершинністю (всиханням до 2/3 крони). Сухостійні дерева також відпрацьовані комплексом стовбурових шкідників (переважно малим та великим сосновими лубоїдами). В наявності дерева V-ї та VI-ї категорій стану групового розміщення (групи невеликі до 3 - 4 дерев). Також є дерева IV категорії стану зі слідами заселення стовбуровими шкідниками (вхідні та вихідні льотні отвори, бурова мука, під корою характерні для даних видів ходи на звалених деревах). Під деревами сліди життєдіяльності у вигляді "стрижених" пагонів від 3 штук до 5 шт. на м². Насадження сосни звичайної (СЗ) характеризуються пошкодженням від слабкого (до 5%) до середнього ступенів пошкодження (15 - 20 %). В наявності також сухостійні дерева, в переважній більшості поодинокого та групового розміщення, які відпрацьовані комплексом златок.

Насадження в складі яких є ялина європейська (ЯЛЕ) пошкоджені короїдом типографом. Характер всихання – поодинокий та груповий. Дерев V – VI категорій стану відпрацьовані групою стовбурових шкідників з родини златок, а дерева IV та частково III категорій стану характеризуються наявністю вхідних льотних отворів короїда типографа про що свідчать смоляні потьоки на стовбурах дерев.

Листяні породи дерев, що є в складі насаджень, вражені трутовиками, які викликають стовбурові гнилі. Трутові гриби заражають дерева базидіоспорами через обламані гілки, морозобійні тріщини та інші пошкодження стовбурів і гілок. В цілому всихання крон окремих лісоутворюючих порід дерев коливається в межах від 2/3 до 3/4 крон. Листяні насадження з переважанням або з головною породою граба звичайного (ГЗ), дуба звичайного (ДЗ), ясена звичайного (ЯЗ), всихання як поодинокі так і групові (групи в середньому 2-4 дерева). Вітровальні дерева породи ясена (ЯЗ) характеризуються наявністю під корою ризоморф (мають вигляд тяжів чорного кольору) опенька осіннього (*Armillaria mellea*), внутрішньо стовбурових гнилей в кореневій та комлевій частинах стовбурів, відпрацьовані стовбуровими шкідниками родин лубоїдів та вусачів. Сухостійні дерева породи ЯЗ (V-VI категорій стану) відпрацьовані стовбуровими шкідниками – основним видом яких є лубоїд ясеневий великий (*Hylesinus crenatus*), лубоїд ясеневий строкатий (*Hylesinus fraxini*), сухостійні дерева породи дуб відпрацьовані вусачами, про що свідчать характер льотних отворів. Дерева дуба звичайного (ДЗ) пошкоджені судинним мікозом дуба. Насадження пошкоджені в слабкому ступені.

Крім вищезгаданого, причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників середовища, що супроводжується заселенням і пошкодженням деревини стовбуровими шкідниками, які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів. Разом з тим поодинокі спостерігаються вітровальні, буреломні дерева, дерева з ухилом стовбура більше 30 градусів.

В цілому насадження є небезпечними осередками подальшого розповсюдження стовбурових шкідників та хвороб лісу і відносяться до II класу біологічної стійкості.

Для поліпшення санітарного стану лісів та відповідно до «Санітарних правил в лісах України» рекомендовано провести вибіркові санітарні рубки (ВСР) на загальній площі 234.9 га у 2026 році.

Коротка таксаційна характеристика лісових насаджень відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування 2016 року ДП "Вінницький райагроліс" ВОКСЛП "Віноблагроліс", представленого для лісопатологічного обстеження.

Примітка: *відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проводяться силами лісової охорони ДП "Вінницький райагроліс" ВОКСЛП "Віноблагроліс".*

ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Всі виявлені даним обстеженням осередки шкідників та хвороб лісу поставити на облік до Книги обліку шкідників та хвороб лісу.

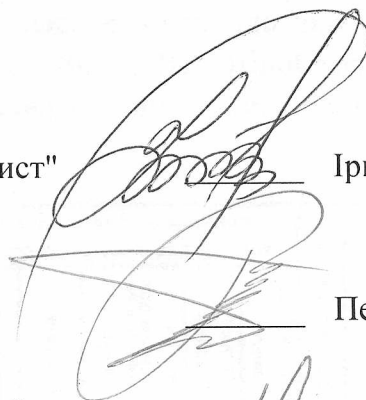
2. Відповідно п. 5 Санітарних правил в лісах України, скласти перелік заходів з поліпшення санітарного стану лісів (додаток 1) та погодити з філією "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" і Центрально-Західним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства.
3. Рубки провести згідно Санітарних правил в лісах України.
4. З метою недопущення появи та розповсюдження стовбурових шкідників та збереження технічних якостей деревини рубки з поліпшення санітарного стану лісів необхідно провести в максимально стислі терміни.
5. Порубкові залишки і неліквідну деревину потрібно подрібнювати або переробляти одночасно із заготівлею, для недопущення розвитку осередків стовбурових шкідників.

Акт складений в чотирьох примірниках:

- 1-й - філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист";
- 2-й - Центрально-Західному міжрегіональному УЛМГ;
- 3-й - ВОКСЛП "Віноблагроліс" ;
- 4-й - ДП "Вінницький райагроліс" ВОКСЛП "Віноблагроліс" .

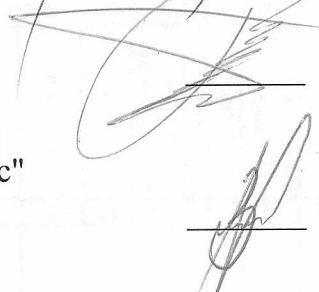
П І Д П И С И :

Інженер-лісопатолог I категорії філії
"Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист"

Ірина ПРИЯНЧУК

Лісничий ДП "Вінницький райагроліс"
ВОКСЛП "Віноблагроліс"

Петро ВАНЖУЛА

Майстер лісу ДП "Вінницький райагроліс"
ВОКСЛП "Віноблагроліс"

Володимир ГОНЧАР